

**โครงการส่งเสริมพัฒนาและการสร้างเครือข่ายแรงงานเด็ก
ในสถานประกอบการ (กิจกรรมค่ายพักแรม)**

โดย

นางเบญจมาศ ประชัญคดี

**ผู้รับการประเมินในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านสวัสดิการ
และคุ้มครองแรงงาน (นักวิชาการแรงงาน 9 ชช.)**

ตำแหน่งเลขที่ 9

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

กระทรวงแรงงาน

7 12056
117531

ห้องสมุดกระทรวงแรงงาน

09075

โครงการส่งเสริมพัฒนาและ

บทคัดย่อ

กระทรวงแรงงานได้กำหนดนโยบายการบริหารงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับแรงงานหญิงและเด็กไว้ว่าจะเร่งขจัดการปฏิบัติที่ผิดกฎหมายและไม่เป็นธรรมต่อแรงงานเด็กและสตรี โดยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญห โดยส่งเสริมให้มีการสอดส่องและแจ้งเหตุการใช้แรงงานเด็กผิดกฎหมาย รวมทั้งการจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือแรงงานเด็กและสตรี ซึ่งกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานได้นำนโยบายดังกล่าวมาปฏิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของแรงงานเด็ก เพื่อให้แรงงานเด็กได้รับการปฏิบัติที่ดี ไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบและเพื่อชดเชยการเสียโอกาสการใช้ชีวิตในวัยเด็กของแรงงานเด็ก (เนื่องจากต้องประกอบอาชีพเพื่อช่วยเหลือตนเองและครอบครัว) ด้วยมาตรการส่งเสริมการศึกษา การอบรมให้ความรู้ต่าง ๆ การตรวจแรงงาน การจัดนิทรรศการ การจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการช่วยเหลือแรงงานเด็ก และการจัดกิจกรรมค่ายพักแรม

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานได้จัดกิจกรรมค่ายพักแรมให้แก่แรงงานเด็กมาตั้งแต่ปี 2539 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้แรงงานเด็กได้รับการพักผ่อนจากการปฏิบัติงาน โดยเปิดโอกาสให้แรงงานเด็กได้เข้าร่วมกิจกรรมที่สนุกสนานเหมาะสมกับวัย ซึ่งแรงงานเด็กจะไม่มีโอกาสได้เข้าร่วมกิจกรรมนี้หากทำงานในสถานประกอบการ เพื่อให้แรงงานเด็กได้รับความรู้ ความเข้าใจต่าง ๆ ในการทำงาน และเพื่อให้แรงงานเด็กได้รู้จักเพื่อน ๆ ที่เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสร้างมิตรภาพและเป็นการสร้างความสัมพันธ์และสร้างเครือข่ายในการทำงาน

รายงานการศึกษา เรื่อง “การประเมินผลโครงการกิจกรรมค่ายพักแรม” มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลความสำเร็จของโครงการและเพื่อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานต่อไป โดยประเมินผลผู้เข้าร่วมกิจกรรมในปี 2546 จำนวน 385 คน หรือประมาณร้อยละ 24.09 ของผู้เข้าอบรมทั้งหมด ตั้งแต่ปี 2539 (1,598 คน) ผลการประเมินพบว่าผู้เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่

เห็นว่าการเข้าร่วมกิจกรรมนี้ทำให้ผู้เข้ารับการอบรมได้รับความรู้เพิ่มมากขึ้น ได้รับการสนุกสนานเพลิดเพลินและเป็นการผ่อนคลายความเครียด ได้รู้จักเพื่อนเพิ่มมากขึ้น มีความร่วมมือในการอยู่ร่วมกันในสังคม สามารถนำไปใช้ในชีวิตทำงานประจำวันได้ ได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมนี้มาก รวมทั้งเห็นควรให้จัดกิจกรรมนี้ต่อไป

จากการประเมินผล โครงการดังกล่าวเห็นว่าการจัดกิจกรรมนี้ควรดำเนินการต่อไปโดยควรจัดให้ทั่วถึงแรงงานเด็กทุกคน ปีละ 2 ครั้ง เนื่องจากปัจจุบันมีแรงงานเด็กไม่มากและควรขยายการดำเนินการไปจัดกิจกรรมให้แรงงานเด็กต่างชาติ สำหรับแรงงานเด็กที่ผ่านการอบรมไปแล้วควรจัดอบรมเพิ่มเติมเพื่อเป็นการสร้างเครือข่ายการคุ้มครองแรงงาน อันจะทำให้ส่วนราชการได้ทราบถึงปัญหาต่าง ๆ ของลูกจ้างและได้รับความร่วมมือในการทำงานกับหน่วยงานด้วย

Abstract

According to the child and woman labor administration, Ministry of Labour has its policy that effectively and actively aims to eliminate all illegal and unfair practice toward child and woman labor. The cooperation network between the government and a private sector, and the aid center for child and woman labor established for preventing and solving problems concerned. Done through, promoting the surveillance and precaution on the illegal exploitation of child labor have been carried out. The Department of Labour Protection and Welfare (DLPW) has the policy implemented especially in the light of child labor with the objectives to give them the decent treatment, fairness and a compensation of the young joyful lifetime they lost for earning. The educational promotion, the training course establishment, the labor inspection, the exhibitions provided, the establishment of aid center for children, and the camping program are the measures taken.

DLPW has set up the camping programs for child labor since 1996 with the objectives to give child labor the relaxation, education, better understanding at work and communication with other children where they have been able to make friendship and created the relationship and working net work. The programs have given the opportunity to a child labor participating in activities that they lack while working.

The objectives of the report of study on the assessment of the camping program are to assess the achievement of the program and propose the guidelines for the further

implementation. In this study, the 385 participators in 2546 or 24.09% of all participators since 1996 (1,598 people) were assessed and found that the activities set up gave the participators more knowledge, entertainment and stress declination. The participators learnt to know more friends and how to live with others in society which enabling to apply in their daily life practically. Most gained more benefits and agreed to have this activity been performed.

According to the number of children that, presently, is not huge in volume, the activity should be carried on twice a year and the opportunity should be opened to all children. Also, it should expand the opportunity toward the alien children. The participated children should enjoy the further training courses in order to create the labor-protection network. Thus, the problem concerned and cooperation in working will be revealed and given to the government side consequently.

คำนำ

จากการที่รัฐบาลมีนโยบายและมาตรการในการส่งเสริมและพัฒนาแรงงานเด็กเพื่อให้แรงงานเด็กในสถานประกอบกิจการ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานในฐานะหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ จึงได้จัดการ โครงการส่งเสริมพัฒนาและการสร้างเครือข่ายแรงงานเด็กในสถานประกอบกิจการ (กิจกรรมค่ายพักแรม) ขึ้นในปี พ.ศ. 2539 โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้แรงงานเด็ก ได้รับความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 และได้มีการสร้างเครือข่ายการช่วยเหลือกันระหว่างแรงงานเด็ก ตลอดจนแรงงานเด็กรู้จักใช้สิทธิประโยชน์จากบริการของหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนที่มีอยู่ จากการดำเนินการ โครงการส่งเสริมพัฒนาและการสร้างเครือข่ายแรงงานเด็กในสถานประกอบกิจการที่ผ่านมา จนถึงปัจจุบัน (ปีงบประมาณ 2546) ยังไม่มีการประเมินผลโครงการอย่างเป็นทางการ รุปรกรรมว่าการดำเนินการ โครงการดังกล่าวประสบผลสำเร็จเพียงใด

ดังนั้น การประเมินผลของโครงการส่งเสริมและพัฒนาและการสร้างเครือข่ายแรงงานเด็กในสถานประกอบกิจการ (กิจกรรมค่ายพักแรม) จึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้ทราบถึงความเหมาะสมในแง่ของการจัดกิจกรรม การจัดหลักสูตรให้ความรู้แก่แรงงานเด็ก และการได้รับทราบปัญหาของแรงงานเด็กในเชิงลึก และเสนอแนะแนวทางการดำเนินโครงการ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศ ซึ่งผลงานฉบับนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับการประเมินผลของโครงการส่งเสริมและพัฒนาและการสร้างเครือข่ายแรงงานเด็กในสถานประกอบกิจการ (กิจกรรมค่ายพักแรม) เฉพาะปีงบประมาณ 2546

เบญจมาศ ประชัญคคี

พฤษภาคม 2547

สารบัญ

		หน้า
บทคัดย่อ	- ภาษาไทย	ก
	- ภาษาอังกฤษ	ค
คำนำ		จ
สารบัญ		ฉ
บทที่ 1	บทนำ	1
	- หลักการและเหตุผล	1
	- วัตถุประสงค์การศึกษา	2
	- ขอบเขตการศึกษา	2
	- คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา	3
	- วิธีการศึกษา	3
	- สถิติที่ใช้ในการประเมินผล	4
	- ผลที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2	การส่งเสริมพัฒนาและการสร้างเครือข่ายแรงงานเด็ก ในสถานประกอบกิจการ (กิจกรรมค่ายพักแรม)	5
	- หลักการและเหตุผล	5
	- วัตถุประสงค์	6
	- วิธีดำเนินการ	7
	- กลุ่มเป้าหมาย	7
	- ผลที่คาดว่าจะได้รับ	8
	- รายละเอียดกิจกรรม	8
บทที่ 3	ผลการดำเนินการ	12
บทที่ 4	สรุปและข้อเสนอแนะ	26

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

- กำหนดการ โครงการส่งเสริมพัฒนาและการสร้างเครือข่าย
แรงงานเด็กในสถานประกอบการ (กิจกรรมค่ายพักแรม)
- แบบประเมินผลแรงงานเด็ก
- บทความเรื่อง "นัยน์ตาทอมองหม่นของคนแรงงานเด็ก...
สังคมที่ยังเหลือมล้า"